



ניצחון של אור

עלון השבת

ישעיהו  
ירושלמי  
לצפתיים



כיתה קטנה אבל גדולה מחזור מ"ט

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת תלדות ♦ ג' כסלו תשע"ג ♦ עלון מספר 13

זמני השבת – שעון חורף

מוצ"ש	הד"נ	
17:16	16:03	ירושלים
17:17	16:19	תל אביב
17:19	16:19	באר שבע

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם ה"ד

ה'אלול י"ג א'אלול ו'אלול ה' יהודה ב' כ"ב ז"ל

"עולם הזה ועולם הבא" – הרב איתן שנדורפי

האם צריך לותר על העולם הזה כדי לזכות לעולם הבא?

על הפסוק "ויתרצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את ד' (כה, כב) כתב רש"י: "ויתרצצו - מתרועצעים זה עם זה ומריבים בנחלת שני עולמות". על מה בדיוק היתה המריבה ומה עלה בסופה? כך נאמר בתנא דבי אליהו זוטא (פרק יט): "אמרו רבותינו: בעוד שהיו יעקב ועשו במעי אמן אמר יעקב לעשו: 'עשו אחי, שני אחים אנחנו לאבינו, ושני עולמות יש לפנינו – העולם הזה והעולם הבא. העולם הזה יש בו אכילה ושתייה, ומשא ומתן, ולשאת אשה, ולהוליד בנים ובנות. אבל בעולם הבא אינו כן בכל המידות הללו, ואם הוא רצונך, טול אתה העולם הזה, ואני העולם הבא'. באותה שעה נטל עשו בחלקו העולם הזה, ויעקב נטל בחלקו העולם הבא. וכשבא יעקב מבית לבן וראה עשו שיש ליעקב נשים ובנים ועבדים ושפחות ובהמות וכסף וזהב, מיד אמר עשו ליעקב: 'יעקב אחי, לא כך אמרת לי שתטול אתה העולם הבא, ואני אטול העולם הזה? ומנין לך כל העולם הזה – נשים ובנים וממון ועבדים ושפחות? למה אתה משתמש ונהנה מן הדברים שבעולם הזה כמותי?' אמר לו יעקב לעשו: 'זה מעט הרכוש שנתן לי הקב"ה להשתמש בו לפי הצורך שלי בעולם הזה'. שנאמר: 'וישא את עיניו וירא את הנשים ואת הילדים, ויאמר: מי אלה לך? ויאמר: הילדים אשר חנן אלקים את עבדך' (בראשית לג, ה). באותה שעה האמיד עשו בדעתו ואמר: ומה העולם הזה, שאין ליעקב חלק בו, כך נתן לו הקב"ה, העולם הבא, שהוא חלקו של יעקב, על אחת כמה וכמה!". נמצאנו למדים שאף על פי שיעקב בחר את העולם הבא - הוא לא הפסיד את העולם הזה! וכך כתב הרמב"ם בהלכות תשובה (פרק ט): "הקדוש ברוך הוא נתן לנו תורה זו, עץ חיים היא, וכל העושה כל הכתוב בה ויודעו דעה גמורה נכונה זוכה בה לחיי העולם הבא... והבטיחנו בתורה שאם נעשה אותה בשמחה ובטובת נפש ונהגה בחכמתה תמיד - שיסיר ממנו כל הדברים המונעים אותנו מלעשותה, כגון חולי ומלחמה ורעב וכיוצא בהן, וישפיע לנו כל הטובות המחזיקות את ידינו לעשות התורה, כגון שובע ושלוש ורביי כסף וזהב, כדי שלא נעסוק כל ימינו בדברים שהגוף צריך להן, אלא נשב פנויים ללמוד בחכמה ולעשות המצוה, כדי שנזכה לחיי העולם הבא. וכן הודיענו בתורה שאם נעזוב התורה מדעת ונעסוק בהבלי הזמן, כענין שנאמר 'וישמן ישורון ויבעט', שדיין האמת יסיר מן העוזבים כל טובות העולם הזה שהן חזקו ידיהם לבעוט, ומביא עליהם כל הרעות המונעים אותן מלקנות העולם הבא, כדי שיאבדו ברשעים, הוא שכתוב בתורה: 'תחת אשר לא עבדת את ד' וגו' - ועבדת את אויבך אשר ישלחנו ד' בך', נמצא פירוש כל אותן הברכות והקללות על דרך זו. כלומר: אם עבדתם את ד' בשמחה ושמרתם דרכו - משפיע לכם הברכות האלו, ומרחיק הקללות מכם, עד שתהיו פנויים להתחכם בתורה ולעסוק בה, כדי שתזכו לחיי העולם הבא, וייטב לך לעולם שכולו טוב, ותאריך ימים לעולם שכולו ארוך, ונמצאתם זוכין לשני העולמות, לחיים טובים בעולם הזה המביאים לחיי העולם הבא... ואם עזבתם את ד'... מביא עליכם כל הקללות האלו ומסיר כל הברכות... ונמצא שאבדתם שני עולמות, שבזמן שאדם טרוד בעולם הזה בחולי ובמלחמה ורעבון אינו מתעסק לא בחכמה ולא במצוות שבהן זוכין לחיי העולם הבא". יש המציגים את היהדות כיתור על העולם הזה בשביל העולם הבא, אבל מהמדרש ומהרמב"ם למדנו שכאשר בוחרים בחיי העולם הבא זוכים גם לעולם הזה וגם לעולם הבא!

למשפחת כיתה ט/3 שלוחה ברכת שבת שלום

## הסיפור לשבת

יהודי כפרי נסע פעם בערב החג אל העיר, לקנות את צורכי החג. נכנס לחנות שרגיל היה לקנות בה וביקש מהחנווני קמח במשקל במחיר רובל כסף. אמר לו החנווני, 'הטרח עצמך ידידי, פתח את שקך ומלא בו קמח כפי הדרוש לך, ואני אניח משקולות על המאזניים'. "שמע הכפרי כי הלה מבקש ממנו למלא בעצמו את שק הקמח. נטל שק גדול ומילא אותו במידה גדושה. החנווני עשה את עצמו כאינו רואה. עמד והמתין לכפרי עד שיסיים את מלאכתו. "משהגיע רגע התשלום, הוציא הכפרי רובל כסף אחד והושיטו לחנווני. אמר לו החנווני, 'הרי מילאת קמח מלוא השק, ומחירו חמישה רובלים; כיצד רצונך לשלם לי רק רובל אחד?'. "השיב לו הכפרי בתמיהה משלו: 'הרי אני ביקשתך בתחילה קמח ברובל אחד, ואתה הוא שהצעת כי אמלא בעצמי את שקי. עמדתי אפוא ומילאתי ואתה שתקת. הנה אפוא מה שלקחתי ברובל אחד, ומה לך כי תדרוש עכשיו חמישה רובלים?'. "הביט בו החנווני בהשתאות ובתרעומת. 'סבור הייתי', ענה לכפרי, 'כי שינית את דעתך והחלטת לבסוף לקחת יותר קמח משביקשת בתחילה, ועל-כן החרשתי והוספתי עוד ועוד אבני-משקל. אולם אתה, מה חשבת לך? וכי סבור היית שאני אוסיף אבני משקל ואתה תמלא מן הקמח בלי מידה, והכול בתמורה לרובל אחד?!'. סיפור זה אינו אלא משל, והנמשל הוא אתה ומה שאירע לך. הנמשל לקמח הוא העושר הרב שהשפיעו לך משמים. הנמשל לאבני-המשקל הוא היצר-הרע הניתן לאדם ככל שמתעצם ורב עושרו. ועכשיו שואל אני אותך – מה חשבת לעצמך: שמצד אחד ישפיעו לך רוב טובה וברכה ומצד שני יישאר היצר-הרע שלך כפי שהיה בימי עונייך?! טעות בידך! לכל דבר יש מחיר, ועליך להתמודד איתו בגבורה. ולא, עלול החנווני חלילה לקחת ממך את שק הקמח המלא..."

## מאורות הפרשה

ורב יעבוד צעיר (כה, כג). הרה"ק מרוזין זצ"ל פירש זאת בג' אופנים:  
א, "ורב" - אדם גאה, רם לבבו, הקב"ה מקטין אותו. וזה "יעבוד צעיר".  
ב, "ורב", אם רצונך להיות גדול, "יעבוד צעיר" - הקטן את עצמך.  
ג, "ורב יעבוד צעיר" - על האדם לעבוד הרבה עד שיוכל להיות קטן.

## "יפוצו מעיינותיך" - אלעד עמרני נ"י

"ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק" (בראשית כה, יט) פסוק זה מעורר הרבה פרשני תורה. ששואלים: כבר אמרו לנו שיצחק הוא בן אברהם מדוע אם כן, אומרים לנו שוב שאברהם הוליד את יצחק? רש"י מביא את התירוץ המופיע בגמרא ובמדרש ל "יצחק בן אברהם" שהיו ליצני הדור אומרים ששרה נתעברה מאבימלך, כי היא היתה כמה שנים עם אברהם והיא לא נתעברה מימנו. מה עשה הקב"ה? עשה את פניו של יצחק דומים מאוד לשל אברהם, כדי שלא יוכלו להגיד ליצני הדור ששרה נתעברה מאבימלך. מדרש נוסף מסביר זאת בדרך אחרת: "יצחק נתעטר באברהם ואברהם נתעטר ביצחק". כלומר, יצחק היה מציג את עצמו בתור "יצחק בן אברהם", בגלל שהוא היה מאוד גאה באביו, ואברהם היה גאה בבנו "אברהם הוליד את יצחק".  
שבת שלום אלעד עמרני.

"שמירת הלשון" - הלכות לשון הרע, כלל ב, סעיפים ו - ז

ודווקא באותה העיר מותר לספר אם שמע בפני שלושה, אבל לא בעיר אחרת.

כל זה שמותר לספר לשון הרע שסופר בפני שלושה, רק אם האומר סיפר בסתם. אבל אם הזהיר אותם לא לגלות הלאה, אסור לספר הלאה. ואפילו אם רואה שאחד השומעים או שניים כן סיפר הלאה למרות הזהרה, בכל זאת אסור לספר לאחרים.

## הודעות ועדכוניס

שבת פרשת תולדות - שבת חופשית  
החזרה לשיבה - יום ראשון בשעה 10:40

הורים יקרים  
ניתן להקדיש עלונים ושיעורים לע"נ קרוביכם ע"ה

שיעורים קבועים בפ"ש ובמוסר מועלים לאתר כל שבוע בימי חמישי. האנזה נעימה.

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד

י"ל ע"י כיתה 3/ט ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט תשל"ג כל הזכויות שמורות